

gulden, een kapitaal van ca. 65 gulden hebben ontvangen. Later zijn deze brieven door schenking grotendeels aan de H. Geest gekomen, waardoor een en ander bekend is geworden. Mogelijk hebben de kerkmeesters meer van zulke renten als vaste inkomsten gehad, vgl. het register van de Memoriemeesters ³⁵).

Wij kunnen ons er geen juist beeld van vormen welke bedragen deze posten hebben opgebracht omdat archiefmateriaal hierover ons vrijwel ontbreekt. Ook is het onmogelijk een en ander te berekenen b.v. aan de hand van het aantal toegelaten poorters, lasten gevangen haring, bezegelingen enz., omdat ook hierover geen of onvoldoende gegevens voorhanden zijn. Toevallig weten we dat de laatste twee onder de genoemde vaste inkomsten, die uit de visserij en uit de lijnbanen, in 1561 ruim 38 pond bedroegen. Het enige dat ons een indruk van de hoogte der inkomsten kan geven is de raadpleging van de rekeningen van de kerkmeesters van na de Reformatie, die vanaf 1574 vrijwel zonder hiaten bewaard zijn gebleven. De kerkmeesters hebben nl. in de eerste jaren na de invoering van de hervorming van het stadsbestuur dezelfde inkomsten genoten als in de tijd ervoor.

In het jaar 1574/75 bracht het poortergeld ruim 61 gld. op, de begraafgelden ruim 800 gld. (wegens onduidelijkheid in de datering is het juiste bedrag moeilijk te bepalen), het 'kerckengelt van de harinck' 188 gld... Het gemiddelde begraafgeld 1576-1579 lag onder 300 gld... Wellicht kwamen bedragen in een dergelijke orde van grootte ook omstreeks 1550 voor. Met de opgegeven rente uit huizen dient men voorzichtig te zijn omdat hierbij bedragen kunnen voorkomen, die vóór de Reformatie binnenkwamen bij andere instellingen (zoals memorieheren, getijdemeesters, begijnen, waarover later meer) en niet bij de kerkmeesters, en zo is het ook gesteld met de landpacht uit Delfshaven die in de rekening van 1577/78 bij de inkomsten wordt verantwoord ³⁶).

Soms ontving de kerk van de overheid steun in natura. Zo legde het Hoogheemraadschap van Schieland b.v. in 1513 een aantal ingelanden samen als boete voor hun nalatigheid in het naleven van de keuren bij de schouw op, tien tot vijftien Rijnse guldens te betalen voor een gebrandschilderd raam in de kerk van Rotterdam ³⁷). De aspirant-poorters moesten oorspronkelijk bij hun entree hun bijdrage leveren in de vorm van drieduizend bakstenen voor de bouw van de kerk, later vervangen door de zojuist genoemde 15 stuivers